



Bruselis, 2023 11 21  
C(2023) 9513 final

**KOMISIJOS NUOMONĖ**

**2023 11 21**

**dėl Lietuvos biudžeto plano projekto**

{SWD(2023) 951 final}

(Tekstas autentiškas tik lietuvių kalba)

# KOMISIJOS NUOMONĖ

2023 11 21

## dėl Lietuvos biudžeto plano projekto

(Tekstas autentiškas tik lietuvių kalba)

### BENDROSIOS PASTABOS

1. Reglamente (ES) Nr. 473/2013<sup>1</sup> išdėstomos nuostatos, kuriomis siekiama sustiprinti biudžeto politikos stebėseną euro zonoje ir užtikrinti, kad nacionaliniai biudžetai derėtų su ekonominės politikos gairėmis, parengtomis vadovaujantis Stabilumo ir augimo paktu ir Europos ekonominės politikos koordinavimo semestru.
2. Reglamento (ES) Nr. 473/2013 6 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės kasmet ne vėliau kaip spalio 15 d. pateiktų Komisijai ir Euro grupei biudžeto plano projektą, kuriame išdėstomi ateinančių metų biudžeto tikslai ir pagrindiniai aspektai, kuriais grindžiama valdžios sektoriaus ir jo subsektorių biudžeto perspektyva.
3. 2023 m. kovo 8 d. Komisija priėmė komunikatą<sup>2</sup>, kuriame pateikiamos 2024 m. fiskalinės politikos gairės ir patvirtinta, kad Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymas bus nutrauktas 2023 m. pabaigoje.
4. 2023 m. balandžio 26 d. Komisija pristatė tris pasiūlymus dėl teisės aktų<sup>3</sup>, kuriais įgyvendinama visapusiška ES fiskalinės sistemos reforma. Pagrindinis pasiūlymų tikslas – stiprinti valstybės skolos tvarumą ir skatinti tvarų bei integracinį ekonomikos augimą įgyvendinant reformas ir investicijas. Savo pasiūlymais Komisija siekia didinti nacionalinę atsakomybę, paprastinti sistemą ir labiau orientuotis į vidutinės trukmės laikotarpį, kartu užtikrinant veiksmingą ir darnesnę vykdymo užtikrinimą. Pagal 2023 m. kovo 14 d.<sup>4</sup> ir 2023 m. spalio 27 d.<sup>5</sup> priimtas Tarybos išvadas, teisėkūros darbą siekiama užbaigti 2023 m. Kadangi nauja teisinė sistema, pagrįsta vykdomos ekonomikos valdymo peržiūros rezultatais, dar nėra sukurta, toliau taikoma dabartinė teisinė sistema. 2023 m. pavasarį parengtų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų fiskalinis komponentas apėmė 2023 m. balandžio 26 d. pasiūlymų dėl teisės aktų elementus, kurie atitiko galiojančius teisės aktus.

---

<sup>1</sup> 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, p. 11).

<sup>2</sup> Komisijos komunikatas Tarybai „2024 m. fiskalinės politikos gairės“, 2023 3 8, COM(2023) 141 *final*.

<sup>3</sup> Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, 2023 4 26, COM(2023) 240 *final*; Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, 2023 4 26, COM(2023) 241 *final*; Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms, 2023 4 26, COM(2023) 242 *final*.

<sup>4</sup> ECOFIN tarybos posėdžio išvados dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių, 2023 3 14, 6995/1/23 – REV 1.

<sup>5</sup> Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2023 m. spalio 26 ir 27 d.). Išvados EUCO 14/23.

5. Kaip paskelbta 2024 m. fiskalinės politikos gairėse<sup>6</sup>, Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, 2024 m. pavasarį Tarybai siūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Valstybės narės paragintos į tai atsižvelgti vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžeto planų projektus.
6. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę<sup>7</sup> teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Priemone taip pat siekiama mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro ir įvairinant energijos tiekimą Sąjungos lygmeniu didinti Sąjungos energetikos sistemos atsparumą („REPowerEU“ tikslai)<sup>8</sup>. Priemone padidins valstybių narių ekonomikos atsparumą ir potencialų augimą, o tai prisideda prie darbo vietų kūrimo ir viešųjų finansų tvarumo. Dalis šios paramos teikiama kaip negrąžintina finansinė parama (dotacijos), t. y. kaip iš Sąjungos biudžeto finansuojama fiskalinė paskata. Kartu su sanglaudos politikos fondais ir Teisingos pertvarkos mechanizmu pagal Europos socialinių teisių ramstį Priemone remia teisingą ir integracinį ekonomikos atsigavimą ES.
7. Ekonominės politikos priemonėmis turėtų būti toliau šalinama su didele infliacija susijusi rizika ir atsiliepiama į ilgalaikius iššūkius. Euro zonoje infliacija, nors ir sumažėjusi, vis dar kelia susirūpinimą. Labai svarbu, kad infliacija toliau mažėtų ir kad infliacijos lūkesčiai išliktų stabilūs, o pinigų ir fiskalinė politika būtų nuosekli, bet esant dideliame neapibrėžtumui išliktų lanksti. Visų pirma neatidėliotinos energijos paramos priemonės, kurių imtasi reaguojant į energijos kainų šuolį, turėtų būti kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikintos, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, jomis turėtų būti siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, jos turėtų būti fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikyti paskatas taupyti energiją. Be to, valstybės narės turėtų toliau apsaugoti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrinti veiksmingą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teikiamų dotacijų ir kitų ES fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdamas skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką.

#### *PASTABOS DĖL LIETUVOS*

8. 2023 m. spalio 13 d. Lietuva pateikė 2024 m. biudžeto plano projektą. Tuo remdamasi ir atsižvelgdama į 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendaciją Lietuvai<sup>9</sup>, pagal Reglamento (ES) Nr. 473/2013 7 straipsnį Komisija priėmė toliau pateikiamą nuomonę. 2023 m. spalio 27 d. Komisija Lietuvai nusiuntė raštą su preliminariomis pastabomis dėl biudžeto plano projekto ir paprašė papildomos informacijos. 2023 m.

---

<sup>6</sup> Komisijos komunikatas Tarybai „2024 m. fiskalinės politikos gairės“, 2023 3 8, COM(2023) 141 *final*.

<sup>7</sup> 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

<sup>8</sup> 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

<sup>9</sup> Tarybos rekomendacija dėl Lietuvos 2023 m. nacionalinės reformų darbotvarkės su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Lietuvos stabilumo programos, OL C 312, 2023 9 1, p. 135.

lapkričio 3 d. Lietuva pateikė atsakymą<sup>10</sup>. Į šią informaciją Komisija atsižvelgė vertindama biudžeto pokyčius ir riziką.

9. Biudžeto plano projekte numatoma, kad Lietuvos realusis BVP išaugs 1,7 % 2024 m. (–0,4 % 2023 m.), o prognozuojama infliacija pagal SVKI bus 2,9 % 2024 m. (9 % 2023 m.). Savo ruožtu Komisijos 2023 m. rudens prognozėje numatoma, kad Lietuvos realusis BVP išaugs 2,5 % 2024 m. (–0,4 % 2023 m.), o prognozuojama infliacija bus 2,9 % 2024 m. (8,8 % 2023 m.). Pagrindiniai abiejų 2024 m. augimo projekcijų skirtumai atspindi atsargesnę Lietuvos valdžios institucijų parengtą valdžios sektoriaus bei privataus vartojimo ir grynojo eksporto prognozę. Apskritai atrodo, kad makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos biudžeto plano projekte pateiktos biudžeto projekcijos, 2024 m. yra atsargesnis už Komisijos 2023 m. rudens prognozę, o 2023 m. – ją atitinka. Lietuva laikosi Reglamento (ES) Nr. 473/2013 4 straipsnio 4 dalies reikalavimo, nes biudžeto plano projektas yra pagrįstas nepriklausomos įstaigos patvirtintomis makroekonominėmis prognozėmis.
10. Biudžeto plano projekte numatoma, kad Lietuvos valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 2,9 % BVP 2024 m. (nuo 1,9 % 2023 m.). Šį padidėjimą daugiausia lemia deficitą didinančios diskrecinės išlaidų priemonės, pavyzdžiui, papildomos išlaidos socialinėms išmokoms, pensijų indeksavimas ir reikšmingas viešojo sektoriaus darbo užmokesčio padidėjimas. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP turėtų padidėti iki 39,8 % 2024 m. pabaigoje (nuo 37,9 % 2023 m. pabaigoje). Savo ruožtu Komisijos 2023 m. rudens prognozėje numatoma, kad Lietuvos valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 2,3 % BVP 2024 m. (nuo 1,6 % 2023 m.), o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP turėtų padidėti iki 38,3% 2024 m. pabaigoje (nuo 37,3 % 2023 m. pabaigoje). Pagrindiniai abiejų deficito projekcijų skirtumai atspindi atsargesnę Komisijos parengtą tarpinio vartojimo ir investicijų prognozę dėl anksčiau stebėto lėtesnio investicijų ir vartojimo planų įgyvendinimo, taip pat palankesnę Komisijos parengtą Lietuvos 2024 m. nominaliojo BVP projekciją.
11. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika<sup>11</sup> bus skatinamoji – 0,6 % BVP; prieš tai, 2023 m., fiskalinė politika buvo skatinamoji – 0,8 % BVP.
12. Biudžeto plano projekte daroma prielaida, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,8 % BVP 2024 m., palyginti su 0,3 % BVP 2023 m. Tai atitinka prielaidas, kuriomis grindžiama Komisijos 2023 m. rudens prognozė. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas nedarant tiesioginio poveikio Lietuvos valdžios sektoriaus balansui ir skolai. Biudžeto plano projekte taip pat daroma prielaida, kad paskolomis pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę bus remiamos išlaidos, sudarančios 0,01 % BVP 2024 m.

<sup>10</sup> Komisijos raštas ir Lietuvos atsakymas paskelbti čia: [https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/annual-draft-budgetary-plans-dbps-euro-area-countries/draft-budgetary-plans-2024\\_lt](https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/annual-draft-budgetary-plans-dbps-euro-area-countries/draft-budgetary-plans-2024_lt).

<sup>11</sup> Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, išskyrus vienkartinės ir ciklines nedarbo išlaidas, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

13. Pagal Komisijos 2023 m. rudens prognozę, atsižvelgiant į biudžeto plano projekte pateiktą informaciją, priemones, kurių imtasi siekiant sušvelninti ekonominę ir socialinę energijos kainų pakilimo poveikį, numatoma iš esmės laipsniškai panaikinti iki 2023 m. pabaigos. Vienos priemonės (dalinės PVM, apskaičiuoto už gyvenamųjų pastatų centrinį šildymą, kompensacijos) galiojimas pratęsiamas nuo 2023 m. ir numatoma, kad ji liks galioti iki 2024 m. pirmojo ketvirčio pabaigos. Be to, į biudžeto plano projektą įtrauktos kelios naujos ir pratęsto galiojimo pajamų ir išlaidų 2024 m. priemonės, kurios nėra tiesiogiai susijusios su energijos kainų pokyčiais. Pagrindinės pajamų priemonės – taršiam kurui taikomų akcizų didinimas, neapmokestinamojo su užimtumu susijusių pajamų dydžio didinimas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems asmenims ir laikinas nenumatyto pelno mokestis bankams. Pagrindinės išlaidų priemonės – pensijų, socialinių išmokų ir viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimas, taip pat papildomos investicijos nacionaliniam saugumui stiprinti. Komisijos vertinimu, bendros šių priemonių išlaidos 2024 m. sudarys 0,9% BVP ir, kaip numatoma, dauguma jų darys nuolatinį poveikį viešiesiems finansams.
14. 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo, kad Lietuva 2024 m. išlaikytų patikimą fiskalinę būklę. Komisijos 2023 m. rudens prognozėje numatoma, kad Lietuvos struktūrinis balansas 2024 m. bus –1,2% BVP, palyginti su –0,6% 2023 m., taigi liks artimas šalies vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui, kuris yra –1,0% BVP struktūrinis balansas. Todėl vertinama, kad Lietuva atitinka Tarybos rekomendaciją.
15. Be to, Taryba rekomendavo, kad Lietuva imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, Lietuva turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2023 m. rudens prognozėje numatoma, kad grynosios biudžeto išlaidos<sup>12</sup> energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 0,4 % BVP, 2024 m. – 0,1 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad laikina PVM, apskaičiuoto už centrinį šildymą, kompensacija liks galioti iki 2024 m. pirmojo ketvirčio pabaigos. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją.
16. Be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Lietuva išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarą. Komisijos 2023 m. rudens prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos liks nepakitusios – 3,0 % BVP (tokios pačios kaip ir 2023 m.), todėl tikimasi, kad jos bus išlaikytos. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Savo ruožtu iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. turėtų padidėti iki 1,8 % BVP (palyginti su 1,5 % BVP 2023 m.)
17. Be to, 2023 m. liepos 14 d. Taryba taip pat rekomendavo, kad laikotarpiu po 2024 m. Lietuva toliau vykdytų investicijas ir reformas, kuriomis skatinamas didesnis tvarus augimas, ir išsaugotų apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę. Į biudžeto plano projektą įtrauktos vidutinio laikotarpio biudžeto projekcijos iki 2026 m. Numatoma,

<sup>12</sup> Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 2,5 % BVP 2025 m. ir 2,1 % BVP 2026 m. Numatoma, kad savo ruožtu valdžios sektoriaus skola padidės iki 43,0 % BVP 2025 m. ir 44,5 % BVP 2026 m.

18. Galiausiai, 2023 m. liepos 14 d. Taryba taip pat rekomendavo Lietuvai stiprinti sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos adekvatumą ir gerinti bendrąsias viešąsias paslaugas. Biudžeto plano projekte numatytos kelios nuolatinės diskrecinės fiskalinės priemonės, kuriomis gerokai padidinamos socialinės išmokos ir pensijos, didinamas viešojo sektoriaus darbo užmokestis (taigi, didinamas jo konkurencingumas) ir didinamos sveikatos priežiūros išlaidos. Tačiau daugumai šių išlaidų priemonių nėra kompensacinių pajamų priemonių, o tai kenkia Lietuvos fiskaliniam tvarumui.
19. Komisijos prognozėje numatoma, kad Lietuva bus artima savo vidutinio laikotarpio tikslui 2024 m.

Be to, Komisijos 2023 m. rudens prognozėje, atsižvelgiant į Lietuvos biudžeto plano projekte pateiktą informaciją, numatoma, kad 2023 ir 2024 m. neatidėliotinos energijos paramos priemonės bus kuo greičiau laipsniškai panaikintos.

Be to, tikimasi, kad Lietuva išlaikys nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas. Lietuva taip pat turėtų toliau užtikrinti veiksmingą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijų ir kitų ES fondų lėšų įsisavinimą.

Apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Lietuvos biudžeto plano projektas atitinka 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendaciją.

Kartu Komisija numato, kad Lietuvos nominalusis biudžeto deficitas 2024 m. bus 2,3 % BVP, t. y. neviršys Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės, o valdžios sektoriaus skolos santykis 2024 m. bus 38,3 %, t. y. neviršys Sutartyje nustatytos 60 % BVP pamatinės vertės.

Komisija taip pat laikosi nuomonės, kad Lietuva padarė tam tikrą pažangą, įgyvendindama 2023 m. liepos 14 d. Tarybos pateiktų fiskalinių rekomendacijų struktūrinius elementus, todėl ragina Lietuvos valdžios institucijas toliau daryti pažangą.

Pažanga, padaryta įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas Tarybos rekomendacijas, bus išsamiai aprašyta 2024 m. šalių ataskaitose ir įvertinta konkrečioms šalims skirtose Tarybos rekomendacijose, dėl kurių savo rekomendacijas Komisija pateiks 2024 m. pavasarį.

**Lentelė. Pagrindiniai makroekonominiai ir fiskaliniai duomenys**

		2022	2023		2024	
		Rezultatas	BPP	KP	BPP	KP
<b>Realusis BVP</b> (% pokytis)		2,4	-0,4	-0,4	1,7	2,5
<b>Infliacija pagal SVKI</b> (% metinis vidurkis)		18,9	9,0	8,8	2,9	2,9
<b>Valdžios sektoriaus balansas</b> (% BVP)		-0,7	-1,9	-1,6	-2,9	-2,3
<b>Pirminis balansas</b> (% BVP)		-0,3	-1,5	-1,1	-2,2	-1,7
<b>Valdžios sektoriaus bendroji skola</b> (% BVP; metų pabaigoje)		38,1	37,9	37,3	39,8	38,3
		<b>KP</b>	<b>KP</b>		<b>KP</b>	
<b>Fiskalinės politikos kryptis (*)</b> (% BVP)		0,8	-0,8		-0,6	
<b>Fiskalinis koregavimas (**)</b> (% BVP)		0,6	-0,5		-0,3	
<b>Visų grynujų biudžeto išlaidų energijos paramos priemonėms pokytis (***)</b> (% BVP)		1,3	-0,9		-0,3	
<b>Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų augimas</b> (% pokytis) (A)					7,2	
<b>Rekomenduojamas didžiausias nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų prieaugis (****)</b> (% pokytis) (B)					netaikoma	
<b>Nuokrypis nuo rekomenduojamo nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų augimo</b> (proc. punktais) (B – A)					netaikoma	
<b>Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų nuokrypio, palyginti su Tarybos rekomendacija, poveikis fiskaliniam koregavimui (*****)</b> (% BVP)					netaikoma	

**Pastabos:**

(\*) Valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus papildomą diskrecinių pajamų priemonių (ir su COVID-19 pandemija susijusių laikinų neatidėliotųjų priemonių) poveikį biudžetui, išskyrus vienkartinės ir ciklines nedarbo išlaidas, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negražintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu. Neigiamas (teigiamas) ženklas rodo per didelį (per mažą) grynujų pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu BVP augimu, o tai atitinka skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

(\*\*) Valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus papildomą diskrecinių pajamų priemonių (ir su COVID-19 pandemija susijusių laikinų neatidėliotųjų priemonių) poveikį biudžetui, išskyrus vienkartinės ir ciklines nedarbo išlaidas, taip pat Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negražintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu. Neigiamas (teigiamas) ženklas rodo per didelį (per mažą) nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu BVP augimu, o tai atitinka skatinamąją (stabdomąją) fiskalinį koregavimą.

(\*\*\*) Energijos paramos priemonės, atėmus pajamas iš naujų mokesčių ir rinkliavų, taikomų nenumatytam energijos gamintojų pelnui.

(\*\*\*\*) Pagal Tarybos rekomendaciją dėl Lietuvos 2023 m. nacionalinės reformų darbotvarkės su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Lietuvos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 135).

(\*\*\*\*\*) Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų augimo, palyginti su rekomenduojamu didžiausiu prieaugiu, perviršis, išreikštas BVP procentine dalimi.

Priimta Briuselyje 2023 11 21

*Komisijos vardu*  
*Paolo GENTILONI*  
*Komisijos narys*

